

MAGSÅR HOS HÄSTAR 2025

Introduktion:

Magsår är ett vanligt problem som kan påverka livskvalitet och prestationsförmåga hos hästar i alla åldrar. Syftet med denna broschyr är att ge en bättre förståelse av magsår hos hästar, inklusive orsaker, symtom, diagnos och förebyggande. Längst ner i broschyren finns plats för dig och din veterinär att tillsammans lägga upp en specifik plan för din häst.

Vad är magsår?

EGUS (Equine Gastric Ulcer Syndrome) är sår i hästens magslemhinna. Dessa sår kan variera från små ytliga till djupare, mer allvarliga sår, som kan orsaka betydande smärta och obehag.

Anatomi

Hästens magsäck är uppdelad i två huvuddelar: den körtelförsedda (glandulära) delen och den icke-körtelförsedda (icke-glandulära) delen.

- **Glandulära delen:** Den nedre delen, även kallad den röda delen, producerar magsyra och matsmältningsenzymer och är skyddad av en tjock slemhinna.
- **Icke-glandulära delen:** Den övre delen, kallad den vita delen, fungerar som lagringsutrymme och är täckt av en förhornad slemhinna.

EGGD vs. ESGD

Det finns två huvudtyper av magsår hos hästar, som skiljer sig åt i placering och orsaker:

- **EGGD (Equine Glandular Gastric Disease):** Sår i den glandulära delen. Orsakerna är inte fullständigt förstådda, men stress spelar en viktig roll.
- **ESGD (Equine Squamous Gastric Disease):** Sår i den icke-glandulära delen, orsakat av magsyra.

Symtom på magsår

Det kan vara svårt att upptäcka magsår hos hästar, eftersom symtomen kan variera och ofta är subtila. Exempel på symtom inkluderar:

- Smärta vid sadling (t.ex. vid åtdragning av sadelgjorden)
- Aggressivitet
- Minskad aptit eller kräsna matvanor
- Motvilja under ridning
- Återkommande kolik
- Förändrat beteende är det viktigaste symtomet, och här känner du som ägare din häst bäst.

Diagnos

Magsår hos hästar är en multifaktoriell sjukdom. Det kan därför krävas en del detektivarbete och tid för att hitta den primära orsaken, och här är det viktigt med ett gott samarbete med veterinären.

För att ställa en säker diagnos behöver en gastroskopi utföras, där veterinären använder ett endoskop för att inspektera hästens hela magslemhinna. På så sätt får man en tydlig bild av var sårn sitter och hur djupa de är. Detta är särskilt viktigt senare när man ska bedöma om behandlingen har gett önskad effekt.

Sår i den vita delen

Skötsel har stor betydelse för behandling och förebyggande av sår i den vita delen av magsäcken:

- **Utfodring:** Grovfoder ska utgöra 1,5 % av hästens vikt i torrsubstans. Grovfoder kan vara hö, halm (upp till 50 % halm i den dagliga ransonen) eller ensilage. Fodrets innehåll av grovfoder förlänger tuggningstiden och ökar salivproduktionen, vilket höjer pH-värdet i magsäcken. Samtidigt bildas en "boll" av stråfoder som skyddar den vita delen mot syraskador.
- **Stärkelse** från kraftfoder bör inte överstiga 2 g/kg kroppsvikt/dag, eftersom detta ökar syraproduktionen och minskar salivproduktionen.

- **Regelbunden utfodring:** Hästen bör inte vara utan foder i mer än 4 timmar under dagtid. Genom att förlänga ättiden med hjälp av exempelvis en slowfeeder, ett hönät eller genom att blanda olika typer av grovfoder, kan man förkorta den tid då hästen är utan foder.
- **Ridning:** Hästen ska ha grovfoder i magen under ridning för att skydda den vita delen av magsäcken. Vid sår i den vita delen bör ridning i trav eller galopp inte överstiga 40 minuter per dag. Vid sår i den röda delen ska hästen ha minst två vilodagar per vecka.
- **Vatten:** Kontinuerlig tillgång till färskt och rent dricksvatten är viktigt.

Sår i den röda delen

Sår i den röda delen av magsäcken tros bero på stress.

Stressfaktorer kan vara flytt, transport, tävlingar, hantering, buller, relationer till andra hästar, arbetsintensitet och smärta.

Kronisk smärta anses vara den viktigaste stressfaktorn när det gäller magsår i den röda delen av magsäcken.

Hästar är skickliga på att dölja eller kompensera för smärta. Oftast ser man bara små förändringar i gång, hållning eller beteende. Just därför visar flera studier att de ofta rids med smärta utan att ägaren är medveten om det.

Om du vill veta mer om smärta hos hästar kan du hitta vår broschyr om detta genom att följa QR-koden

MIN HÄST:

Aktuella symtom

Gastroskopi

Behandling

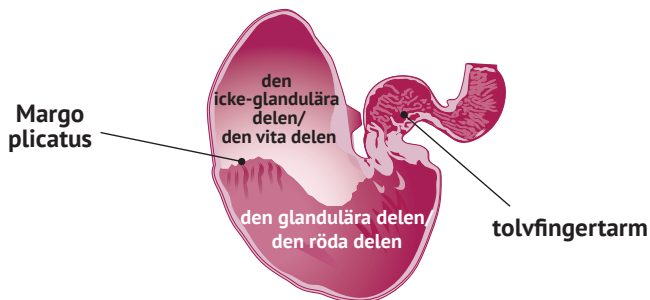
Medicinsk behandling

Ändringar i skötsel

Annat

Veterinär

Datum för kontrollgastroskopi

För ytterligare information om magsår hos hästar, besök vår hemsida på www.bimedanordic.com/support-material och se videon om ämnet.